

MORYŃ - Zamek z półwyspem

W odległości około kilometra na północ od centrum Morynia, na półwyspie nad jeziorem Morzycko, znajdują się ruiny zamku rycerskiego, lokowanego w miejscu wczesnośredniowiecznego grodu słowiańskiego. Góra Zamkowa jest dziś atrakcyjnym miejscem wypoczynku i edukacji historycznej, chętnie odwiedzanym przez turystów goszczących na Pojezierzu Myśliborskim.

Historia

Budowę grodu (IX-XII w.) na wyspie jeziornej (w późniejszym okresie połączonej z lądem) wiąże się z zachodniosłowiańskimi plemionami pomorskimi. Powstał tu gród wyżynny o regularnym kolistym zarysie. W XII i 1 poł. XIII w. znajdował się na terenach pogranicza pomorsko-wielkopolskiego i należał do systemu obronnego kasztelanii cedyńskiej we władaniu książąt pomorskich z dynastii Gryfitów.

W 2 połowie XIII w. południowe rubieże księstwa opanowali margrabiowie brandenburscy. Dla zaakcentowania swojego władztwa, około 1365 roku, w miejscu grodu obronnego, margraf Otton V z dynastii Wittelsbachów zlecił budowę zamku Stolzenburg. Według badaczy służył on jako obóz postojowy wojsk marchijskich. Rezydowali tu rycerze z rodów Mörner, Plötz, Gustiebiese i Elsholtz. Wraz z tytułami burgrabiów otrzymali oni liczne posiadłości i wsie w okolicach Morynia.

Pod koniec XIV w. zamek został zniszczony, a król Ludwik Węgierski (wówczas margrabia brandenburski) przekazał go jako własność prywatną rycerzowi Mikołajowi von Sack z Przyjezierza. W XV w. był jeszcze użytkowany, lecz nie został już nigdy odbudowany w pierwotnym kształcie. Do naszych czasów przetrwał w formie ruiny. W 1920 roku zamkowe wzgórze zostało wykupione przez miasto Moryń, zabezpieczone, odnowione i udostępnione do zwiedzania.

Po 1945 roku teren półwyspu został z czasem zagospodarowany na ośrodek turystyczno-wypoczynkowy. Prowadzono także badania archeologiczne, dokumentując osadnictwo wczesnośredniowieczne. Obecnie obiekt jest udostępniany publicznie jako Centrum Konferencyjno-Wypoczynkowe „Szafir” nad jeziorem Morzycko w Moryniu. U stóp wzgórza zamkowego posadowione są współczesne budynki ośrodka wczasowego i restauracji.

Opis

Pozostałości zamku posadowione są na wypłaszczonej szczycie wzgórza dawnego grodu, otoczonego wałem z wewnętrzną suchą fosą o szerokości do 10 m. Majdan zamkowy ma kształt zbliżony do okręgu, którego średnica wynosi ok. 50 m. Jest on wydzielony pierścieniem niskich murów z bramą wjazdową od strony zachodniej. Tuż obok niej wznoszą się reliktów głównego budynku mieszkalno-obronnego na prostokątnym obrysie. Po drugiej (wschodniej) stronie murów czytelne są fundamenty drugiego, mniejszego domu, również na prostokątnym rzucie. Obiekty mieszkalne, a także obwarowania, wymurowano z granitowych kamieni polnych, jak wskazują zachowane fragmenty – w licu układanych w regularne warstwy. Wewnętrzne podwórze nie było zabudowane, pośrodku zapewne znajdowała się ogólnodostępna studnia, a przy murach drewniana zabudowa gospodarcza.

Obecnie jest to miejsce przeznaczone na wydarzenia i inscenizacje historyczne, z zapleczem edukacyjno-wystawienniczym. Pozostałości budowli zostały poddane zabiegom konserwatorskim i wyeksponowane tak, by umożliwić zwiedzającym poznanie średniowiecznej techniki wznoszenia murów z kamieni narzutowych (obrobione od strony lica, wewnątrz wypełnione gruzem zalany zaprawą).

[Pokaż stronę ze zdjęciem i osadzonymi metadanymi](#)

[Pobierz metadane \(Dublin Core + RDF/XML\)](#)

Pokaż/ukryj metadane

Metadane zdjęcia

Etykieta	Element Dublin Core	Metadane
Tytuł	title	Ruiny zamku w Moryniu
Twórca	creator	Biuro Dokumentacji Zabytków w Szczecinie
Twórca	creator	Krzysztof Tymbarski
Temat	subject	Zamek
Temat	subject	Zamek średniowieczny
Temat	subject	Ruiny zamku
Temat	subject	Zamek w moryniu
Opis	description	Czas powstania obiektu: 2 poł. XIV w.
Opis	description	Twórca obiektu: ---
Opis	description	Materiał obiektu: kamień polny
Opis	description	Technika wykonania obiektu: mur kamienny
Opis	description	Widok modelu ruin zamku wraz półwyspem z perspektywy ptasiej od strony północnej.
Wydawca	publisher	Biuro Dokumentacji Zabytków w Szczecinie
Data	date	2025-10-02
Rodzaj	type	image
Format	format	image/jpeg
Źródło	source	Zbiory cyfrowe Biura Dokumentacji Zabytków w Szczecinie
Język	language	pl
Zasięg	coverage	Moryń
Identyfikator	identifier	https://bdz.szczecin.pl/kc25/moryn-i-trzcinsko-zdroj/moryn-zamek-z-polwyspem/Moryn-ZAMEK-widok-od-polnocy.jpg

[Pokaż stronę ze zdjęciem i osadzonymi metadanymi](#)

[Pobierz metadane \(Dublin Core + RDF/XML\)](#)

Pokaż/ukryj metadane

Metadane zdjęcia

Etykieta	Element Dublin Core	Metadane
Tytuł	title	Ruiny zamku w Moryniu
Twórca	creator	Biuro Dokumentacji Zabytków w Szczecinie
Twórca	creator	Krzysztof Tymbariski
Temat	subject	Zamek
Temat	subject	Zamek średniowieczny
Temat	subject	Ruiny zamku
Temat	subject	Zamek w moryniu
Opis	description	Czas powstania obiektu: 2 poł. XIV w.
Opis	description	Twórca obiektu: ---
Opis	description	Materiał obiektu: kamień polny
Opis	description	Technika wykonania obiektu: mur kamienny
Opis	description	Widok modelu ruin zamku wraz półwyspem z perspektywy ptasiej od strony południa.
Wydawca	publisher	Biuro Dokumentacji Zabytków w Szczecinie
Data	date	2025-10-02
Rodzaj	type	image
Format	format	image/jpeg
Źródło	source	Zbiory cyfrowe Biura Dokumentacji Zabytków w Szczecinie
Język	language	pl
Zasięg	coverage	Moryń
Identyfikator	identifier	https://bdz.szczecin.pl/kc25/moryn-i-trzcinsko-zdroj/moryn-zamek-z-polwyspem/Moryn-ZAMEK-widok-od-poludnia.jpg

[Pokaż stronę ze zdjęciem i osadzonymi metadanymi](#)

[Pobierz metadane \(Dublin Core + RDF/XML\)](#)

Pokaż/ukryj metadane

Metadane zdjęcia

Etykieta	Element Dublin Core	Metadane
Tytuł	title	Ruiny zamku w Moryniu
Twórca	creator	Biuro Dokumentacji Zabytków w Szczecinie
Twórca	creator	Krzysztof Tymbariski
Temat	subject	Zamek
Temat	subject	Zamek średniowieczny
Temat	subject	Ruiny zamku
Temat	subject	Zamek w moryniu
Opis	description	Czas powstania obiektu: 2 poł. XIV w.
Opis	description	Twórca obiektu: ---
Opis	description	Materiał obiektu: kamień polny
Opis	description	Technika wykonania obiektu: mur kamienny
Opis	description	Widok modelu ruin zamku wraz półwyspem z perspektywy ptasiej od strony wschodniej.
Wydawca	publisher	Biuro Dokumentacji Zabytków w Szczecinie
Data	date	2025-10-02
Rodzaj	type	image
Format	format	image/jpeg
Źródło	source	Zbiory cyfrowe Biura Dokumentacji Zabytków w Szczecinie
Język	language	pl
Zasięg	coverage	Moryń
Identyfikator	identifier	https://bdz.szczecin.pl/kc25/moryn-i-trzcinsko-zdroj/moryn-zamek-z-polwyspem/Moryn-ZAMEK-widok-od-wschodu.jpg

[Pokaż stronę ze zdjęciem i osadzonymi metadanymi](#)

[Pobierz metadane \(Dublin Core + RDF/XML\)](#)

[Pokaż/ukryj metadane](#)

Metadane zdjęcia

Etykieta	Element Dublin Core	Metadane
Tytuł	title	Ruiny zamku w Moryniu
Twórca	creator	Biuro Dokumentacji Zabytków w Szczecinie
Twórca	creator	Krzysztof Tymbariski
Temat	subject	Zamek
Temat	subject	Zamek średniowieczny
Temat	subject	Ruiny zamku
Temat	subject	Zamek w moryniu
Opis	description	Czas powstania obiektu: 2 poł. XIV w.
Opis	description	Twórca obiektu: ---
Opis	description	Materiał obiektu: kamień polny
Opis	description	Technika wykonania obiektu: mur kamienny
Opis	description	Widok modelu ruin zamku wraz półwyspem z perspektywy ptasiej od strony zachodniej.
Wydawca	publisher	Biuro Dokumentacji Zabytków w Szczecinie
Data	date	2025-10-02
Rodzaj	type	image
Format	format	image/jpeg
Źródło	source	Zbiory cyfrowe Biura Dokumentacji Zabytków w Szczecinie
Język	language	pl
Zasięg	coverage	Moryń
Identyfikator	identifier	https://bdz.szczecin.pl/kc25/moryn-i-trzcinsko-zdroj/moryn-zamek-z-polwyspem/Moryn-ZAMEK-widok-od-zachodu.jpg